

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1563

av Cecilie Tenfjord-Toftby och Christian Holm Barenfeld
(båda M)

Energiskatter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en genomlysning av den nuvarande lagstiftningen om skatt på energi och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alla skatter är i behov av ett tillräckligt folkligt stöd för att kunna bibehålla sin legitimitet. En förutsättning för att brett stöd ska uppstå för en given skatt är att dess syfte och funktioner också är allmänt kända. Följaktligen blir lagar som ter sig obegripliga mer utsatta för missnöje och kritik och deras legitimitet riskerar därför att undergrävas. En skatteform som har betydande ekonomisk inverkan är energiskatterna. De har stor betydelse för vår elproduktion, industrins konkurrenskraft, våra jobb och hushållens ekonomi. Det är också en skatteform vars delar ofta lyfts fram som svårförståeliga av olika intressegrupper.

Koldioxidskatten är ett exempel på en energiskatt som har ett tydligt syfte – att göra det dyrare att använda för klimatet skadliga fossila bränslen och på så sätt skapa incitament till en minskad användning av samma bränslen. Många andra energiskatter, däribland elskatten, uppfattas dock som icke transparenta och tolkas som rent fiskala skatter med syfte att öka statens intäkter. Det är en uppfattning som förstärks av att flertalet regeringar efter varandra har höjt energiskatterna utan någon motivering.

Nu är ytterligare höjningar av energiskatter på gång, då regeringen avser att höja effektskatten på kärnkraft. Regeringen lägger därmed ytterligare en börda på företag och

privathushåll. Det riskerar att försämra den svenska industrins konkurrenskraft och genom det riskera jobb och företagande i Sverige. Regeringen försvarar höjningen med att det är en ren fiskal skatt, som måste till för att de rödgröna ska kunna leverera i alla fall några av sina vallöften. Återigen används energiskatterna som statens kassako, återigen urholkas tilltron till energiskattesystemet. Bristen i regeringens logik är att en fiskal skatt bör läggas på ett område med goda ekonomiska förutsättningar. Detta är inte tillfället med den svenska effektskatten. På grund av historiskt låga elpriser och periodvis stark konkurrens från subventionerad väderberoende elproduktion, sliter kärnkraftsproduktionen. Marginalerna är små. I detta läge borde regeringen i stället stärkt förutsättningarna för produktionen av kärnkraftsel, en produktion som i dag står för 40 % av den svenska elförsörjningen och som kanske ännu viktigare, är en baskraft som producerar oberoende av vind och sol.

Den oklarhet kring de ekonomiska och styrningsmässiga målsättningar som idag finns vad gäller en rad energiskatter skapar ett behov av genomlysning av nuvarande lagstiftning om skatt på energi. Målsättningen bör exempelvis vara att undersöka samtliga energiskatters syften, deras respektive samhällsekonomiska och miljömässiga funktion samt säkerställa att ingen överbeskattning sker.

En genomlysning av lagen om skatt på energi skulle vara värdefull eftersom det skulle ge landets hushåll och företag en aktuell försäkran om att respektive energiskatts funktion och storlek är motiverad. Det skulle i sin tur öka förutsättningarna för förståelse och en bredare acceptans för dessa skatter.

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Christian Holm Barenfeld (M)